ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 2754

гр. София, 05.06.2024 г.

ВЪРХОВЕН КАСАЦИОНЕН СЪД, 1-ВО ГРАЖДАНСКО ОТДЕЛЕНИЕ 2-РИ СЪСТАВ, в закрито заседание на шестнадесети май през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Маргарита Соколова
Членове: Светлана Калинова
Гълъбина Генчева

като разгледа докладваното от Гълъбина Генчева Касационно гражданско дело № 20238002104245 по описа за 2023 година

Производството е по чл. 288 ГПК.

Образувано е по касационна жалба на Н. К. Н., Ц. П. К., П. П. К., К. П. К. и Д. П. К., Ц. С. Я., Я. Т. М., Е. С. Я., З. Д. И., В. В. В. и Ц. Д. Ц. срещу решение № 176 от 11.02.2023 г. по гр. д. № 610/2022 г. на Софийския апелативен съд.

С обжалваното решение на Софийския апелативен съд е отменено решение № 265353/11.08.2021 г. по гр. д. № 3347/2013 г. на Софийски градски съд, ГО, 14-ти състав, както и определение от 01.11.2021 г. по гр. д. № 3347/2013 г., и са отхвърлени исковете по чл.108 ЗС, предявени от Я. Г. Н., П. К. К., Я. Т. М., Е. С. Я., Ц. С. Я. / последните трима конституирани на мястото на починалата ищца Ц. Г. П./, Н. В. К., В. В. Р., Л. Г. К., С. М. С. /последните две конституирани на мястото на Г. Ц. А./, Н. К. Н., Е. И. Т., В. В. В., З. Д. И., Ц. Д. Ц. /последните трима конституирани на мястото на Д. Ц. В./, И. А. Н., И. Ц. П., С. Ц. Н. /последните трима конституирани на мястото на Ц. М. Н./ срещу „Техноресурс“ ООД и „Хидротурс-94“ ООД за признаване на собствеността и предаване владението върху имот 101981 с площ от 2020 кв. м.; имот № 101980 с площ от 1631 кв. м. и имот № 101979 с площ от 1935 кв. м., и трите имота част от[жк]от кв. 23 по плана на [населено място]. Със същото решение е отхвърлен искът по чл.108 ЗС на изброените ищци срещу „Хидротурс-94“ООД по отношение на имот № 101978 с площ от 2522 кв. м.

Въззивният съд е приел, че ищците са наследници на М. Х. К., която е била собственик на нива от 7,5 дка и нива от 3,00 дка, находящи се в землището на М., местност „Седем могили“. С решение № 8/18.11.1992 г. е било отказано възстановяване на собствеността върху тези имоти по реда на ЗСПЗЗ, но впоследствие собствеността е възстановена със следните решения: решение № 23-Р2/12.10.2002 г. за нива от 2,020 дка, имот 101981; решение № 23-Р3/22.06.2010 г. за нива от 2,522 дка, имот 101978 и решение №

140/22.11.2011 г. за нива от 3,651 дка, имоти 101981 и 101980.

Прието е, че въпреки възстановяване на собствеността, ищците не са собственици на имотите, тъй като извън случаите на чл.14, ал.7 ЗСПЗЗ поземлените комисии /сега ОСЗ/ не могат да отменят сами постановените от тях откази за възстановяване на собствеността. В случая решенията на ОСЗ, от които черпят права ищците, са постановени извън установените в закона правомощия и по преклудирани права, поради което те не са могли да произведат своето конститутивно действие.

Изложени са и мотиви, че в случая е била налице пречката на чл.10б, ал.1 ЗСПЗЗ, тъй като върху имотите е осъществено мероприятие на държавата, което не позволява възстановяване на собствеността.

Съставът на ВКС счита, че е налице основанието на чл.22, ал.1, т.6 ГПК за отвод на съдиите Маргарита Соколова и Гълъбина Генчева от разглеждане на делото. Съображенията за това са следните:

Преди предявяване на исковете по настоящото дело е воден друг процес по отношение на имот № 101978, който е предмет и на спора за собственост по настоящото дело. Ищци по предходния иск по чл.108 ЗС са били Я. Г. Н., П. К. К., Ц. Г. П., Д. Ц. В., Н. В. К., В. В. Р., Г. Ц. А., Н. К. Н., Ц. М. Н. и Е. И. Т., а ответник е бил „Техноресурс“ ЕООД. С влязло в сила решение по това дело, недопуснато до касационно обжалване с определение № 14 от 14.01.2014 г. по гр. д. № 5743/2013 г. на ВКС, I-во г. о., искът е бил отхвърлен. Съдиите Маргарита Соколова и Гълъбина Генчева са били членове на съдебния състав, който е постановил посоченото по-горе определение на ВКС и който е споделил решаващия извод на въззивния съд по това дело, че е била налице пречката на чл.10, ал.1 ЗСПЗЗ за възстановяване на собствеността на ищците по отношение на този имот.

Вярно е, че страните по двете дела не са идентични. Налице е идентичност само на страната на ищеца, като по двете дела участват едни и същи ищци или техни наследници. Различен е ответникът – по първото дело ответник по иска за имот № 101978 е бил „Техноресурс“ ООД, а по настоящото дело - „Хидротурс-94“ ООД. Независимо от това, съставът на ВКС, в който са участвали съдиите Маргарита Соколова и Гълъбина Генчева, е обсъждал предпоставките за реституция по ЗСПЗЗ по отношение на имот № 101978, макар и по повод преценката дали следва да се допусне касационно обжалване на въззивното решение. Същите предпоставки за реституция са предмет и на настоящото дело, което е достигнало до касационно обжалване. Отделно от това връзката между двете дела е по-широка по две съображения. От една страна и четирите имота № 101978, № 101979, № 101980 и № 101981 са съседни, и четирите имота са част от терен, който е бил отреден за обществено мероприятие – училище, като строителството на това училище е започнало, макар и да не е било довършено. И четирите имота попадат в терен, който първоначално през 2005 г. е бил продаден от Столична община на „Хидротурс 94“ ООД; след две прехвърлителни сделки през 2006 г. теренът е станал собственост на „Техноресурс“ ООД /ответник по първия иск за собственост на имот 101978/, а впоследствие чрез прехвърлителна сделка от 2008 г. собствеността върху имот 101978 се завръща в „Хидротурс 94“ ООД.

Отделно от това – въззивното производство по настоящото дело е образувано по жалба на

„Техноресурс“ ООД и „Хидротурс 94“ ООД. Във въззивната жалба има изрично позоваване на влязлото в сила решение по предходния иск за собственост – решение № 1114/07.06.2013 г. по в. гр. д. № 4270/2012 г. на Софийския апелативен съд, недопуснато до касационно обжалване с посоченото по-горе определение № 14 от 14.01.2014 г. по гр. д. № 5743/2013 г. на ВКС, I-во г. о., и на изразените в тях мотиви за наличие на пречката по чл.10б, ал.1 ЗСПЗЗ за възстановяване на собствеността на ищците. По този въпрос съдиите Соколова и Генчева са взели становище по повод имот № 101978, който е предмет и на настоящото дело и който е част от един по-голям имот на същата наследодателка, възстановен на ищците с влезли в сила решения на ОСЗ и който имот попада в терен, отреден за училище.

Воден от изложеното, Върховният касационен съд, състав на първо гражданско отделение,

О П Р Е Д Е Л И:

ОТВЕЖДА съдиите Маргарита Соколова и Гълъбина Генчева от разглеждането на гр. д. № 4245/2023 г. по описа на ВКС, I-во г. о.

Делото да се докладва за определяне на друг състав на ВКС, който да се произнесе по касационната жалба.

Определението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____